

Interview met chirurg en docent van het jaar Houke Klomp

Hoe verrast was je om uitgeroepen te worden tot docent van het jaar?

“Enorm verrast natuurlijk, ik had het nooit verwacht. Een mooie eer. Ik vind het ook enorm leuk om les te geven. Het grappige is dat ik uit een onderwijsfamilie kom. Zowel mijn vader, moeder en grootvaders aan beide kanten zaten in het onderwijs. Het zit dus in de familie. Al heb ik altijd gedacht: dat ga ik echt nooit doen. Ondanks de leuke verhalen die ik bijvoorbeeld van mijn ene grootvader hoorde. Hij was een echte vernieuwer binnen het basisonderwijs. Van sport tot muziek en toneel: hij verzon de leukste dingen. Bij mijn vader die docent op een middelbare school was, kan ik me vooral de stapels correctiewerk herinneren. Dat leek me als jong meisje helemaal niks.”

Wat vind je het mooiste aan jouw rol als docent?

“Wat ik heel leuk vind, is een sfeer creëren waarin je niet alleen kennis overdraagt, maar tegelijkertijd ook probeert op te halen wat er leeft en wat mensen graag willen weten. Zo ontstaat er een mooie wisselwerking. Ik krijg ook vaak genoeg verrassende vragen. Daardoor word ik na jarenlang in het vak ook nog steeds aan het denken gezet: waarom doen we dat eigenlijk zo? Vaak begint de vraag dan met: ‘Ik weet niet of dit een domme vraag is, maar’ Terwijl het helemaal niet dom is, juist heel interessant! Ik houd sowieso van mensen die openstaan om nieuwe dingen te leren. Ongeacht hun leeftijd.”

Waar moet een goede docent in jouw ogen aan voldoen?

“Het begint al met vooraf jezelf goed informeren: wat voor groep ga je lesgeven en waar hebben zij behoefte aan? Ik heb me in het verleden weleens totaal vergist in wat nou precies de bedoeling was, dat is zonde van de tijd. Net als alleen maar zenden. Dan zie je de zaal halverwege in slaap vallen en is iedereen, inclusief de docent, aan het eind uitgeput. Het is juist heerlijk om energie te geven en die ook terug te krijgen. Ik ben in de loop van de jaren ook echt op zoek gegaan naar goede lesvormen: wat is de beste manier om bepaalde materie het beste over te brengen? Ik probeer ook alles goed in te plannen, zodat ik aan het einde altijd tijd over heb voor vragen en feedback. Daar krijg je lang niet altijd antwoord op, maar ik probeer het wel. Dit soort gratis advies is altijd fijn.”

Wat is volgens jou een goede manier om kennis over te brengen?

“Standaard zaken als even contact maken met iedereen. Dat begint al met net even iets eerder in het lokaal aanwezig zijn. Iets wat mij ook niet altijd lukt. En dan goed kijken: wie zitten er, wat voor mood hangt er? Even met iedereen een praatje maken en vragen: hoe was de dag tot nu toe? Daarbij is het leukste aan dit soort onderwijs om aan te sluiten bij de praktijk, en wat de verpleegkundigen en chirurgen in opleiding zelf hebben meegemaakt. Op een interactieve en enthousiasmerende manier kennis overbrengen. En dus nooit alleen maar zenden, dat werkt niet.”

Waarom merk je dat iemand geschikt is voor het vak?

“Ik geef nu grotendeels les aan oncologieverpleegkundigen en heb ook groepen gehad met jonge chirurgen in opleiding. De oncologieverpleegkundigen aan wie ik lesgeef, hebben vaak al veel praktijkervaring. Ik ben ook altijd geïnteresseerd in hun ervaringen. Fijn om daar ruimte voor te geven en van gedachten te wisselen. Ik zie ze ook echt als mijn collega's: ik ben benieuwd hoe zij tegen bepaalde zaken aankijken. Die wisselwerking komt bijvoorbeeld heel goed naar voren in een ethiek-les die ik heb gegeven. Aan de hand van een praktijkcasus over medisch handelen valt op dat zij er vaak weer heel andere elementen uit pikken dan ik. Heel interessant. Over het algemeen hebben oncologieverpleegkundigen een veel bredere kijk op menselijk gedrag, veel minder technisch. Ze zijn gewend om mensen op heel kwetsbare momenten mee te maken. Chirurgen kijken vaak meer met een technische blik: wat is de prognose, wat is het bewijs? Dat zijn toch twee verschillende kanten van zorg verlenen. Mooi om te zien dat we elkaar aanvullen en heel erg nodig hebben. Daarbij is dit ook een goede manier om iedereen te laten realiseren dat je je eigen morele referentiekader hebt. Het belangrijkste is dat je bereid bent om te luisteren.”

Wat wil je oncologieverpleegkundigen in opleiding graag meegeven?

“Geef feedback aan de docenten van de opleiding: wat werkt voor jou goed, wat kan beter, wat zou je leuk vinden en graag nog meer willen zien? Overleg hiervoor ook met medestudenten. Iedereen heeft blinde vlekken. Mijn opleider zei vroeger altijd: zijn er nog problemen of zie je ze niet? Het gaat natuurlijk om dat laatste. Wat wordt er niet gezien en wat heeft te weinig aandacht? Heel belangrijk om daar over na te denken en open over te zijn.”

Wat vind je tot slot zo mooi aan werken in het AVL?

“Enerzijds de praktische kant van mijn vak als chirurg. Anderzijds ook het aanvoelen wat mensen willen, en daarop inspelen: een prettige combinatie. Daarbij gaat werken in het AVL ook echt ergens over. Ook al kunnen we niet altijd voor genezing zorgen, we kunnen vaak wel meer informatie en een duidelijker beeld geven. Daar kunnen patiënten weer moed uit putten. Het gaat ook niet alleen over de dood, maar juist heel erg over het leven. Wat kun je betekenen voor elkaar? Ook als je iets heel naars meemaakt. Hoe leer je kijken naar de mogelijkheden die er wel zijn? Ik leer dagelijks van patiënten. Mensen die heel rake dingen zeggen, de mooiste metaforen komen voorbij. Mensen hebben vaak de meest bijzondere levensverhalen. Ontzettend fascinerend.”